

”I grunden behöver vi skapa en ny världsordning.”

10 Hans Linde

”Fildelning för privat bruk ska vara lagligt.”

12 Alice Åström

”Stärkt rätt till heltid är en viktig jämställdhetsfråga.”

14 Josefin Brink

Håll ihop

En tidning från Vänsterpartiet om vår politik inför valet 2010

Så vill vi bygga ett rättvisare Sverige

Läs vad Vänsterpartiet tycker om
 Jämställdheten 3 Valfärden 4 Skolpolitiken 6
 Sjukförsäkringen 7 Klimatet 8 Jobben 14

Håll ihop

Ibland får jag frågan: varför vill ni vänsterpartister att alla ska vara lika? Svaret är: det vill vi inte alls. Alla är olika och alla ska få vara olika. Men vi vill att alla ska vara jämlika. Det är en stor skillnad.

Dom flesta av våra politiska förslag syftar till att få mer jämlikhet i Sverige. Med vår skattepolitik vill vi jämna ut skillnader mellan höga och låga inkomster, mellan förmögna och fattiga. Med vår skolpolitik vill vi ge alla elever en lika bra utbildning oavsett bakgrund. Med vår bostadspolitik vill vi se till att alla unga människor har chans att få en bostad, inte bara dom med rika föräldrar.

Med vår integrationspolitik vill vi ge alla människor samma chanser oavsett var man kommer ifrån. Med vår jämställdhetspolitik vill vi ge män och kvinnor samma frihet och livsutrymme. Våra förslag för vård och omsorg syftar till att alla ska bli lika väl omhändertagna, oavsett plånbok. Och vi tycker att dom som är sjuka och arbetslösa ska ha lika stora möjligheter att kunna köpa en fredagspizza och betala hyran som vi som är friska och har ett arbete. Jämlikhet var ordet.

Nu kanske du tänker: jämlikhet vill väl alla politiska partier ha? Men så är det faktiskt inte. I högerens Sverige bekämpas jämlikheten. Högerregeringen har högst medvetet fört en politik som har ökat klyftorna. Klyftan mellan rika och fattiga, klyftan mellan svenskfödda och invandrade, mellan kvinnor och män, mellan sjuka och friska, mellan arbetslösa och dom som har arbete. Alla dom här klyftorna har ökat som en följd av högerens attack på jämlikheten i Sverige.

Högern och vänstern har nämligen mycket olika syn på värdet av jämlikhet. I högerens värld är jämlikhet något som hämmar oss och får oss att bli slöa och oföretagsamma. I vänsterns värld är jämlikhet något som får oss att växa, något som ger oss möjligheter och får oss att må bra.

Med hög arbetslöshet ökar klyftorna. Dessutom blir vi alla fattigare av det slöseri det innebär att människor som vill och kan arbeta inte har ett jobb att gå till.

En av årets mest uppmärksammade böcker heter ”Jämlikhetsanden”, skriven av Richard Wilkinson och Kate Pickett. Boken bevisar med hjälp av en mängd statistik det som vi inom vänstern vetat länge: alla i ett samhälle mår bättre av mer jämlikhet. Även rika människor mår bättre i ett mer jämlikt samhälle. I ett jämlikt land är brottsligheten lägre, vi lever längre, vi har bättre psykisk hälsa, får bättre skolresultat och jobbar bättre. Man kan med statistikens hjälp till och med bevisa att fetma är vanligare i ojämlika länder än i jämlika.

Hur vill vi i Vänsterpartiet skapa ett jämlikt samhälle? Ett av dom bästa verktygen vi har för att skapa jämlikhet är det som vi kallar för välfärden. Om vi ser till att vården, skolan och omsorgen fungerar lika bra för alla så ökar vi jämlikheten. Det betyder självklart inte att alla ska ha samma

vård, skola eller omsorg. Vi är alla olika. Varje människa är unik och har unika behov. Alla ska få stöd och hjälp efter behov och för att det ska vara möjligt så måste vi ha en resursstark välfärd. Då kan vi se till att varje elev får den undervisning som just hon behöver, att varje sjukskriven person får den rehabilitering som just hon ska ha och att varje äldre människa känner att hon får den omsorg som just hon önskar.

Välfärden ska också se till att alla har någonstans att bo och att ingen blir fattig av att vara sjuk eller arbetslös. En stark välfärd ger alla möjligheter att göra egna val i livet. En stark välfärd utjämnar skillnader i inkomst, hälsa och livslängd. En stark välfärd ökar jämlikheten. Därför är välfärden Vänsterpartiets viktigaste valfråga.

Regeringen har gjort stora nedskärningar inom välfärden. Undersköterskor, förskollärare och fritidspedagoger har blivit arbetslösa. Många vårdcentraler, förskolor och äldreboenden har

sålts till privata företag som säger upp personal och istället använder våra skattepengar till att betala ut vinst till sina ägare. Välfärden fungerar dåligt, den läcker pengar och den är inte gemensam längre. Vänsterpartiet vill vända den här utvecklingen. Därför säger vi att vi vill bygga världens bästa välfärd – utan privata vinster.

På många sätt är det här valet ett ödesval. Fyra år till med en högerregering skulle för lång tid framåt göra Sverige till ett mindre jämlikt land. Det här valet är ett val mellan ökade eller minskade klyftor, mellan mer eller mindre jämlikhet. Helt enkelt ett val mellan höger och vänster.

Vi har förslagen för en bättre välfärd, för fler jobb och mer jämlikhet, men vi behöver din hjälp för att förverkliga dom. Rösta på Vänsterpartiet den 19 september.

Lars Ohly
Partiledare, Vänsterpartiet

Jämställdhet nu!

Vänsterpartiet har i många år arbetat för jämställdhet mellan kvinnor och män. Om dom rödgröna vinner valet i höst så kommer partiet att arbeta för rätten till heltidsjobb säger riksdagskandidaten **Ida Legnemark**.

Vilken är den viktigaste jämställdhetsfrågan för Vänsterpartiet?

– Jämställd arbetsmarknad! Det är inte okej att arbetsmarknaden är så ojämförbar som den är i Sverige. Kvinnor tjänar fortfarande mycket mindre än män och jobbar fortfarande mycket oftare deltid än män.

Vad vill Vänsterpartiet göra åt att så många kvinnor ofrivilligt jobbar deltid?

– Vi vill lagstifta om rätten till heltid – självklart ska det vara möjligt för den som vill att jobba deltid, men inte för att arbetsgivaren tvingar en till det.

Hur kan politiken påverka vem som diskas och hämtas på dagis?

– Politiken kan så klart inte bestämma vem som ska diska eller hämta på dagis, men smarta

politiska beslut kan göra det enklare för dig att göra jämställda val i vardagen. Genom att höja kvinnors löner och se till att alla som vill har rätt till heltidstjänster gör man det lättare för familjer att fatta jämställda beslut. I nuläget är det ofta kvinnor som tar mer ansvar för hem och barn. Man tycker sig inte ha råd att göra på något annat sätt, eftersom mannen ofta tjänar mer än kvinnan.

Vad har den nuvarande regeringen gjort för jämställdheten mellan kvinnor och män i Sverige?

– Tyvärr har den nuvarande regeringen genomfört reform efter reform som minskat jämställdheten i Sverige. Till att börja med så sänkte man skatterna mest för höglönlade män så att inkomstklyftan mellan kvinnor och män

ökade ännu mer. Sen när man skar ner på vård och omsorg drabbades främst kvinnor, eftersom det är mest kvinnor som jobbar inom vården och omsorgen. Plus att det är mest kvinnor som får ta hand om barn och äldre när det saknas resurser inom vård och omsorg. Det är därför som en fungerande välfärd i högsta grad är en jämställdhetsfråga.

Hur tycker Vänsterpartiet att föräldraledigheten ska fördelas mellan mamman och pappan när man fött barn?

– Vänsterpartiet vill lagstifta om så kallad ”individualiserad föräldraförsäkring”, alltså att föräldrarna måste ta ut halva föräldraledigheten var. Vi tycker att det är självklart att man ska dela lika på föräldraledigheten. <

”Politiken kan så klart inte bestämma vem som ska diska eller hämta på dagis, men smarta politiska beslut kan göra det enklare för dig att göra jämställda val i vardagen.”

Ida Legnemark

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för ökad jämställdhet:

- ▶ Gemensam välfärd.
- ▶ Rätt till heltidsjobb.
- ▶ Individualiserad föräldraförsäkring, att pappan och mamman delar lika på föräldraledigheten.

Rasism och integration

Bygg billigt i rika områden: Ali Esbati om segregation och rasism

Varför finns det så många arbetslösa bland människor med utomeuropeisk bakgrund?

– För att folk med utomeuropeisk bakgrund diskrimineras när man söker jobb. De har inte rätt kontaktnät och de kallas inte till anställningsintervjuer eftersom de har fel namn. Och när dom väl får jobb så är det oftast jobb med lägre lön.

Hur skiljer sig Vänsterpartiets syn på integration jämfört med regeringens?

– Helt fundamentalt. Regeringen har fört en politik som lett till ökade ekonomiska klyftor mellan rika och fattiga. Det har fått till följd att den ekonomiska klyftan har ökat även mellan människor med utländsk bakgrund och människor med helsvensk bakgrund. Dessutom har integrationsminister Nyamko Sabuni ofta blandat ihop etnisk bakgrund och sociala

”Djursholm är mer etniskt segregerat än Rinkeby, men det talar man inte om som ett problem”

Ali Esbati

problem. Det är till exempel inget ”invandrarproblem” med skolbränder – men när det händer i Rinkeby, blir det rikspanik.

Är det ett problem att många invandrare bosätter sig i samma bostadsområde?

– Det är inte ett problem att folk som inte är födda i Sverige bosätter sig i samma bostadsområde som andra som inte är födda i Sverige. Problemet är att många som bor i dom här områdena är fattiga eller arbetslösa. Djursholm och Östermalm är mycket mer etniskt segregerade områden än Rinkeby och Rosengård, men där bor det mest rika så det talar man inte om som ett problem. Vi i Vänsterpartiet tycker att den sociala segregeringen är ett problem, att rika och fattiga bor väldigt åtskilda i Sveriges storstäder. Därför vill vi bygga billiga hyresrätter i rika områden, för att skapa en större social blandning.

Vad är Vänsterpartiets syn på Sverigedemokraterna?

– Sverigedemokraterna är ett främlingsfientligt parti som

bygger sin politik på ett rasistiskt tankegod.

Hur vill Vänsterpartiet motverka rasismen?

Om man bekämpar sociala orättvisor så bekämpar man också rasismen. Orättvisor skapar nämligen grogrund för att leta efter syndabockar – till exempel folk som ser annorlunda ut. Därför är en politik som minskar klyftorna i samhället den bästa formen av antirasism. <

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för en ökad integration och minskad rasism:

- ▶ Skapa fler jobb och minska klyftorna i samhället.
- ▶ Bygg billiga hyresbostäder i rikare områden.
- ▶ Gör anställningsintervjuerna rättvisare genom att göra det obligatoriskt för arbetsgivare att ta fram tydliga kravprofiler.

Bygg världens bästa välfärd

Den svenska välfärden har dom senaste åren privatiserats och skurits ner. Resultatet har blivit en sämre och orättvisare välfärd. Det säger **Ulla Andersson**, Vänsterpartiets talesperson i ekonomiska frågor.

Välfärden är Vänsterpartiets viktigaste fråga i höstens val. Vad menar Vänsterpartiet med välfärd?

– Välfärd är allt det där som handlar om hur vi tar hand om varandra. Sjukvård, skola, förskola, äldreomsorg, handikappomsorg. Det som gör att vi får ihop våra dagliga liv. Men också det som gör att vi inte faller så hårt när vi faller,

a-kassan och sjukförsäkringen till exempel. Välfärden är ett bra mått på hur civiliserat ett samhälle är och i Sverige har vi varit bra på att ta hand om varandra.

Hur står det till med den svenska välfärden?

– Mycket av välfärden är saker som vi tycker är självklara, som att det finns barnomsorg för arbetande föräldrar och handikappomsorg

för personer med funktionsnedsättning. Men dom senaste åren har vi lärt oss att välfärden inte alls är självklar. Regeringen har gjort stora nedskärningar och plötsligt så är välfärden något vi måste slåss för. I Reinfeldts Sverige är idealet att man ska klara sig själv.

Vad vill Vänsterpartiet göra för den svenska välfärden?

– Först och främst: mer resurser!

Det har försvunnit 25 000 jobb inom vård och omsorg dom senaste åren. Det är resursslöseri att låta människor som behövs i välfärdsjobben gå ut i arbetslöshet. Istället för att använda våra skattepengar till att betala a-kassa åt sparkade välfärdsarbetare så kan vi väl använda våra skattepengar till att anställa dom istället? Arbetet behövs ju fortfarande utföras och är avgörande i allas våra liv.

Vad har regeringen med vård och omsorg att göra, är det inte landstingen och kommunerna som har ansvaret?

– Kommunerna har ofta huvudansvaret, men regeringen har istället för att satsa på välfärden och värna den i krisen valt att sänka skatterna. Det har inneburit att kvaliteten försämrats eftersom 25 000 anställda har försvunnit. Samtidigt som man har sänkt skatten med 100 miljarder kronor! Bara ett exempel, regeringen avskaffade förmögenhetsskatten för Sveriges rikaste som drog in ungefär 7 miljarder om året till statskassan. För

dom pengarna hade vi bland annat kunnat ha barngrupper på fritids på 15 barn per personal istället för dagens 20 barn per personal. Det är inte svårt att se vilka regeringens prioriteringar är. För Vänsterpartiet är valet enkelt, hellre mer resurser till barnen än mer pengar på dom förmögnas bankkonton.

Men varför tycker Vänsterpartiet att det är så viktigt med välfärd att man kallar det för sin viktigaste valfråga?

– Självklart för att det handlar om solidaritet. Men sen är det faktiskt också så att välfärd är lönsamt, vad än högern säger om den ”tärnande sektorn”. Om tio barn går på dagis så kan cirka tjugo föräldrar jobba. Om sjukvårdens rehabilitering fungerar kommer du snabbare tillbaka till jobbet. Om äldreomsorgen har tillräckliga resurser så kan du jobba heltid istället för att ta hand om din mamma. Så enkelt är det, den svenska välfärden är en av grundpelarna i vår ekonomi. För att inte tala om alla som får sin inkomst från välfärden, alla sjuksköterskor, undersköterskor och förskollärare som med sin lön betalar skatt och handlar varor. Välfärden får den svenska ekonomin att snurra på flera sätt.

”Världens bästa välfärd – utan privata vinster” är en paroll som Vänsterpartiet använder. Men många kommunala vårdcentraler, förskolor och äldreboenden har ju privatiserats dom senaste åren. Vad tycker Vänsterpartiet om det?

– Det största problemet är att dom använder våra skattepengar till vinster istället för att barnen eller dom gamla får bättre kvalitet i välfärdsverksamheterna. Dom kallar sig för privata, men dom skulle inte klara sig en sekund utan våra skattepengar. Deras så kallade ”vinster” som betalas ut till ägarna är skattepengar som blivit över när dom ökat barngruppernas storlek, minskat personalstyrkan eller struntat i söndagspromenaden. Dessutom har det visat sig att den här typen av privatiserad vård och omsorg mest bryr sig om patienter med tjock plånbok och bra hälsa. Ett annat problem är att vår gemensamma välfärd riskerar att slås ut av dom här privata aktörerna. Vi ser hur det redan har hänt i skolans

värld där kommunala skolor har tvingats lägga ner för att eleverna inte räcker till när det öppnar friskolor på orten.

Varför tycker Vänsterpartiet att det är viktigt att välfärden är gemensam? Kan inte dom rika få betala lite extra om dom vill för privat vård och omsorg?

– Nej, det är viktigt att vi håller ihop välfärden och samhället. Vi vill inte få en A-välfärd och en B-välfärd. Så är det i USA och många andra länder. En av huvudpöngerna med en gemensam välfärd är att vi ska jämna ut skillnaderna mellan fattiga och rika, mellan lågutbildade och högutbildade. Vi vill inte att arbetare ska dö i genomsnitt fem år tidigare

eller vad det nu kan vara man vill göra när man får möjligheten. Vi vill också att dom äldre ska få mer inflytande över vad som ska utföras i hemtjänsten.

Massor av människor jobbar ju inom välfärden, vad vill Vänsterpartiet göra för dom?

– Det finns väldigt mycket som går att förbättra. Många av dom som jobbar inom välfärden gör ett hästjobb, men tyvärr går dom ofta på knäna på grund av bristande resurser. Vi måste anställa fler, satsa på vidareutbildning för dom anställda och öka dom anställdas inflytande. Bättre löner i välfärden är också en självklar sak för Vänsterpartiet att arbeta för. Välfärdsjobben är livsviktiga och det ska märkas!

”Deras så kallade ’vinster’ som betalas ut till ägarna är skattepengar som blivit över när de ökat barngruppernas storlek, minskat personalstyrkan eller struntat i söndagspromenaden.”

Ulla Andersson

än tjänstemän, som det är idag. Då är det viktigt att alla får lika bra vård, lika bra skola och lika bra äldreomsorg. I Stockholm finns ett nyöppnat privat barnsjukhus som heter Martina. Det kostar 1400 kronor per besök. Då är välfärden inte lika för alla längre.

Barnen är det viktigaste vi har tycker många. Vad vill Vänsterpartiet göra för barnen?

– Det som har hänt dom senaste åren är att barngrupperna blivit större i förskolan och i skolan. Vi vill införa en gräns på max 5 barn per anställd i förskolan. Situationen på fritids är rent katastrofal. Där vill vi också kraftigt minska barngruppernas storlek och öka personaltätheten. Barnen är vårt bästa och då måste det få kosta.

Vad vill Vänsterpartiet göra för att förbättra äldreomsorgen?

Vi vill införa verklig valfrihet i äldreomsorgen. Man ska ha rätt att ha en egen fri tid att bestämma över varje vecka. Det skapar möjligheter för en pratstund, en tur till frissan, en promenad till bingon

Många är arbetslösa i Sverige, borde inte Vänsterpartiets viktigaste fråga i valet vara jobben?

– Men det är ju det! Genom att anställa fler i välfärden så löser vi både välfärds krisen och jobbkrisen!

Hur ska vi betala satsningarna på välfärden?

– Förutom att välfärden bidrar till ökad jämlikhet och ett längre och bättre liv för många människor så är den som sagt också lönsam ur en strikt ekonomisk synvinkel. Skolan ger oss framtidens kompetenta arbetskraft. Vården ger oss längre arbetsliv. Varje investerad krona i välfärden betalar sig. Därför tycker vi att välfärden ska få kosta och vi tycker att vi ska betala den tillsammans. Vi har kommit överens med Socialdemokraterna och Miljöpartiet om att dom som tjänar över 40 000 kronor i månaden ska betala lite högre skatt. Vänsterpartiet tror dock att det kan komma att behövas mer skatteintäkter än så framöver, om vi ska bygga världens bästa välfärd. ◀

Ulla Andersson vill bygga världens bästa välfärd, utan privata vinster.

3

Vänsterpartiet tre viktigaste förslag för en bättre välfärd:

- 1. Anställ fler inom vård, skola och omsorg.**
- 2. Minska barngruppernas storlek i förskola, skola och fritids.**
- 3. Rätt till fasta jobb på heltid för personalen inom välfärden.**

3

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för en bättre skola:

1. Ökad lärartäthet i förskola, skola och fritidshem och mindre barngrupper.

2. Stoppa vinstuttaget i skolan, elevernas pengar ska inte hamna i privata aktieägares fickor.

3. Statens ansvar för skolan måste öka.

Rossana Dinamarca vill ha mindre prat om disciplin och betyg och istället fler lärare i den svenska skolan.

Fler lärare behövs

Fler lärare och stopp för vinster i friskolor. Det är två av Vänsterpartiets förslag för att förbättra skolan. **Rossana Dinamarca** är partiets talesperson i skolfrågor.

Hur mår den svenska skolan?

– Jag vill inte svartmåla skolan, det finns mycket som är bra, men det finns också saker som kan bli mycket bättre. Vi har haft fyra år nu där skolministern bara har pratat om disciplin och betyg och samtidigt har det blivit färre lärare och annan personal i skolan. Dessutom har skolan under högerregeringen blivit alltmer segregerad, elever med olika social bakgrund går i olika skolor.

Vad är det viktigaste Vänsterpartiet vill förändra i skolan?

– Menar vi allvar med att alla ska ha rätt till kunskap så behövs det fler behöriga lärare, men också exempelvis skolbibliotekarier och

kuratorer. Då kan man få mindre grupper och anpassa undervisningen efter elevernas behov.

Vad tycker Vänsterpartiet om betyg?

– Vi tycker det är viktigt att elever, men också föräldrar, får information om hur det går i skolan. Då räcker betygen inte till. Vi vill istället utveckla utvecklingssamtalen och skriftliga omdömen. Idag är det upp till varje lärare att bestämma hur ett utvecklingssamtal ska se ut. Det är inte okej. Vi vill därför ha nationella riktlinjer för utvecklingssamtalen och omdömena. På så sätt kan man få en mycket bättre och mer nyanserad uppföljning och information än vad betygen ger.

Vad tycker Vänsterpartiet om fristående skolor?

– Vi vill inte förbjuda fristående skolor, men vi vill förbjuda att fristående skolor tar ut vinst. En av dom sämsta sakerna med

fristolorna är nämligen att våra skattepengar ofta går rätt ner i fickan på ägarna som driver skolorna. För att tjäna så mycket pengar som möjligt så anställer man obehöriga lärare och struntar i att skaffa lokaler för till exempel idrott, hemkunskap eller slöjd. Man hoppar också ofta över skolmat och skolbibliotek. Istället använder man skattepengarna till att betala ut ”vinst” till aktieägarna. Det här måste det såklart bli stopp på.

En annan baksida med dom fristående skolorna är att segregationen i skolan ökar. Elever från studievana hem söker sig till vissa skolor och elever från mindre studievana hem hamnar på andra. Den här sociala uppdelningen har blivit allt tydligare på senare år och är direkt kunskapshämmande.

Vad tycker Vänsterpartiet om religiösa friskolor?

– Religiös eller ideologisk påverkan ska självklart inte förekomma i skolan oavsett om det är frivilligt eller inte. Idag tillåts tyvärr många friskolor ha religiösa inslag i undervisningen. Vänsterpartiet tycker att eleverna ska ha rätt att forma sina egna uppfattningar och själva välja livsåskådning. <

”Vi vill förbjuda att fristående skolor tar ut vinst.” *Rossana Dinamarca*

Stoppa jakten på dom sjuka!

Den nuvarande högerregeringen har infört omfattande förändringar i sjukförsäkringen. Vänsterpartiets **LiseLotte Olsson** är mycket kritisk och tycker att regeringen bedriver en jakt på sjuka människor.

➤ **Det senaste året har vi kunnat läsa om cancer-sjuka som tvingas jobba och att högerregeringen har försämrats för dom sjuka. Vad är det regeringen har gjort?**

– Regeringen har dragit igång en jakt på sjuka, där den som haft otur att bli sjuk mötts av misstro och fuskanklagelser. Sammantaget har man genomfört nästan 20 försämringar i sjukförsäkringen.

Vad är det för försämringar man har gjort då?

– För det första har man har sänkt sjukpenningen. Regeringen verkar tro att man blir frisk av att vara fattig. För det andra har det blivit mycket svårare att bli beviljad sjukpenning och sjukersättning överhuvudtaget. För det tredje så får man med regeringens nya regler vara sjukskriven mycket kortare tid.

Exempelvis så var förut den genomsnittliga sjukskrivningen efter

en hjärtinfarkt 127 dagar. Idag är den 27 dagar.

Regeringen har infört något som heter ”diagnosbaserad sjukersättning”. Vad är det?

Det innebär att det är diagnosen som styr hur länge du får vara sjukskriven. Orden som läkaren använder i din journal är helt enkelt viktigare än hur du mår.

Regeringen anser alltså att alla med samma diagnos mår ungefär likadant och ska behandlas på samma sätt. Vi vill tvärtom se till varje individ och vi anser att en diagnos inte säger allt om hur man mår.

Regeringen har också infört något som dom kallar ”Rehabiliteringskedjan”. Vad är det?

– Vi kallar den för ”utsorteringskedjan”. Det innebär att du som på grund av sjukdom inte kunnat jobba med ditt ordinarie jobb på ett halvår tvingas söka ett nytt jobb. Man har också begränsat tiden och infört en

bortre gräns, en stupstock för hur länge man får vara sjukskriven och när den tiden har gått ut så måste man delta i arbetsförmedlingens arbetslivsintroduktion, även om man är sjuk. Den som inte deltar blir utan ersättning.

Vänsterpartiet vill återinföra den ”tidsbegränsade sjukersättningen”. Vad innebär det?

– Idag har man bara två val om man är långtidssjuk: sjukpensionär på livstid eller försöka fortsätta jobba. Vi vill återinföra mellanvarianten som innebär att man kan vara sjukskriven ett par år för att sen kanske komma tillbaka till arbetslivet.

Människor med exempelvis psykiska problem kan ju inte bli portade från arbetslivet för all framtid bara för att dom inte klarar av att jobba just nu.

Vilken är den största skillnaden mellan Vänsterpartiets och regeringens politik för sjuka människor?

– Vi ser att alla sjuka är individer och ska ha rätt till individuellt stöd och rehabilitering. Ingen ska ”friskförklaras” genom en påhittad bortre tidsgräns.

Sjukförsäkringen ska ge dig tid att bli frisk samtidigt som du har en trygg ekonomisk ersättning. ◀

”Regeringen verkar tro att man blir frisk av att vara fattig.”

LiseLotte Olsson

Tre förslag för en bättre sjukförsäkring:

- Ingen bortre gräns för hur länge du får vara sjukskriven, skrota den så kallade rehabiliteringskedjan.
- Återinför den tidsbegränsade sjukersättningen.
- Avskaffa karensdagen som gör att du inte får någon inkomst den första dagen du är sjuk.

Ungdomsarbetslöshet

Det går att skapa jobb: Ida Gabrielsson om politikernas möjligheter

”Vi är den första generationen som fått det sämre än generationen innan oss”

Ida Gabrielsson

➤ **Hur ser arbetsmarknaden ut för unga människor i Sverige idag?**

– Vi som är unga idag är den första generationen i modern tid som fått det sämre än generationen innan oss. Mina föräldrar började jobba direkt efter att dom slutat skolan, så ser det inte ut idag. Det största problemet för unga i Sverige är korttidsarbetslösheten. Vi har svårt att få fasta jobb och får istället jobba några timmar här och där på osäkra anställningar. Det gör det svårt att skaffa en egen bostad och flytta hemifrån. Över hälften av alla unga LO-kvinnor har en sådan anställning. När man inte har ett fast jobb, vågar man inte säga ifrån till chefen, den som bråkar får gå helt enkelt.

Kan politiker skapa jobb?

– Ja, definitivt. Det har politiken

gjort förut i Sverige och det kan man göra igen, om viljan finns. Visst finns det saker som är komplicerade i politiken, men om man kan låna pengar och sänka skatten med över hundra miljarder som den borgerliga regeringen gjort, kan man ju också göra tvärtom och satsa på fler fasta jobb åt ungdomar. Det behöver man ju inte vara expert för att räkna ut direkt.

Vad är det viktigaste Vänsterpartiet vill göra åt ungdomsarbetslösheten?

– För det första handlar det om att skapa fler jobb totalt genom investeringar i exempelvis bostadsbyggande och utbyggd järnväg. Satsningar på skolan och vården istället för skattesänkningar skulle också se till att vi fick fler jobb. Sen tycker vi att det ska löna sig

för arbetsgivarna att anställa på trygga villkor. Därför tycker vi att företagen ska betala en högre arbetsgivaravgift för osäkra visstidsanställningar.

Hur skiljer sig Vänsterpartiets idéer för att komma till rätta med ungdomsarbetslösheten från högerregeringens idéer?

– Vi vill ha en politik som satsar på jobb åt ungdomar istället för att sänka skatten för Sveriges förmögna. ◀

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för att ge unga jobb:

- Investera för full sysselsättning.
- Se till att fler får fasta jobb genom skärpt lagstiftning.
- Satsa på lärlingsplatser med avtalsenliga löner.

Det är bråttom att minska våra utsläpp om vi ska komma till rätta med klimathotet. [Jonas Sjöstedt](#) är riksdagskandidat och tror att mer kollektivtrafik och renare el är två av nycklarna till en ljusare framtid.

Dags för klimaträttvisa

Vad vill Vänsterpartiet göra åt klimathotet?
– Först och främst vill vi minska utsläppen från Sverige till en nivå som är hållbar för jordens klimat. Vi vill att Sverige ska gå före och visa att det faktiskt är möjligt att ta miljöansvar och samtidigt vara en modern industriation och välfärdsstat. Internationellt vill vi att Sverige ska vara en pådrivare för att minska utsläppen av växthusgaser. Vi vill också ge klimattillstånd till utvecklingsländer som idag drabbas hårt av klimatförändringarna.

Vänsterpartiet pratar om "klimaträttvisa". Vad är det?
– Idag orsakar folk med höga

inkomster större utsläpp än dom med lägre inkomster, män orsakar större utsläpp än kvinnor och framför allt så orsakar vi i den rika delen av världen mycket större utsläpp än folk i fattiga länder. Men dom som drabbas värst av klimatförändringarna är jordens fattiga befolkning, det är dom som betalar det högsta priset för vårt levnadssätt. Det måste vi komma till rätta med och det är det vi kallar för "klimaträttvisa". Vi anser att alla individer på jorden har samma "klimatutrymme" och då håller det inte att vissa människor släpper ut mycket mer än andra. I framtiden måste vi dela det möjliga klimatutrymmet

rättvist. Vi kan inte neka fattiga länder möjligheten till utveckling bara för att vi ska fortsätta kunna släppa ut mer än dom.

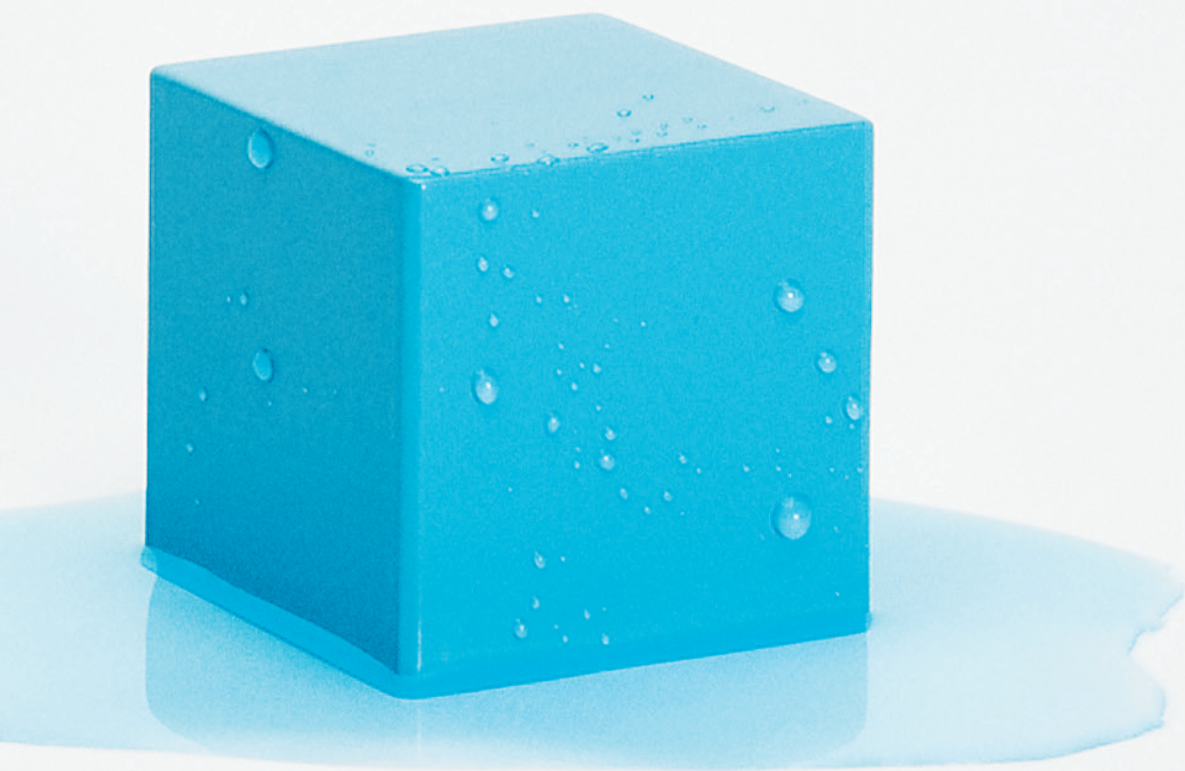
Växthuseffekten orsakas ju bland annat av koldioxid som bildas när man förbränner fossila bränslen som t ex olja eller kol. Därför har en del på senare tid pratat om kärnkraften som lösningen på klimatkrisen. Vilken är Vänsterpartiets syn på svensk kärnkraft?

– Vi tror inte på kärnkraften som lösningen på klimathotet. Vi vill istället ersätta den farliga kärnkraften med helt förnyelsebara energikällor som till exempel vindkraft, solenergi, biobränslen och moderniserad vattenkraft. Dessutom kan vi spara el genom att använda modern teknik. Vi behöver inte kärnkraften om vi satsar rätt. Kärnkraften i sig orsakar också miljöproblem både vid uranbrytning och avfallshandling. Och alldeles oavsett att kärnkraften är miljöfarlig så

Jonas Sjöstedt vill minska våra utsläpp av växthusgaser.

"Vi kan inte neka fattiga länder möjligheten till utveckling bara för att vi ska fortsätta kunna släppa ut mer än dom." Jonas Sjöstedt

3

måste den ändå ersättas i framtiden eftersom bränslet kommer att ta slut.

Flyget och biltrafiken är några av dom största klimatbovarna. Vad vill Vänsterpartiet göra?

– Vi vill bygga ut järnväg och annan kollektivtrafik kraftigt. Om vi gör det så kan vi få över lastbilstransporter till järnväg och ersätta flyg och bilresor med tågresor. Vi vill också gynna alternativa bränslen och bränslesnåla fordon.

Vänsterpartiet vill ha "klimattaxa" på kollektivtrafik. Vad menas med det?

– Vi vill helt enkelt ha gratis kollektivtrafik och genomföra försök med nolntaxa i flera län för att se hur det påverkar vårt resande och utsläppen av växthusgaser.

Vårt boende är också en energislukare och klimatbov. Vad har Vänsterpartiet för idéer där?

– Vi vill bygga energisnålare bostäder och få bort direktverkande el i hus. Vi vill också ha ett speciellt ROT-bidrag för att energisnåla och modernisera äldre hus. Vi vill

också återinföra det framgångsrika klimatinvesteringsprogrammet som den här regeringen avskaffade. Genom det kunde exempelvis kommuner få stöd för att bygga ut fjärrvärme och kraftvärme. Med den politiken kan vi investera bort utsläpp av växthusgaser samtidigt som vi skapar tiotusentals nya arbeten och gör Sverige till ett modernare land.

Klimatproblemen bryr sig ju inte om nationsgränser. Vad tycker Vänsterpartiet att EU ska göra?

– Vi vill att EU ska införa en skatt på koldioxid och att man skärper kraven på att olika produkter ska ha låg energiförbrukning. Sen vill vi att EU slutar subventionera saker som orsakar stora utsläpp, till exempel köttproduktion.

Hur skiljer sig Vänsterpartiets klimatpolitik från den nuvarande regeringens?

– Dagens regering pratar om klimatet men gör nästan ingenting åt problemet. Tvärtom har den

tagit bort effektiva åtgärder som klimatinvesteringsprogrammet och föreslår nya motorvägsprojekt som kommer att öka utsläppen. Vänsterpartiet har mycket mer ambitiösa mål och vi sätter av pengar för investeringar som gör att målen kan nås. Dagens regering vill minska utsläppen främst genom att köpa utsläppsrätter i andra länder. Det är en osäker metod som innebär att vi inte själva ska komma ner till en hållbar nivå för våra egna utsläpp. Den här attityden har också skadat Sveriges anseende i dom internationella klimatsamtalen.

Det har ju pratats väldigt mycket om klimatet dom senaste åren. Finns det en risk att klimathotet tränger undan alla andra viktiga miljöfrågor?

– Nej, vi kan göra flera saker samtidigt. Klimatförändringarna förvärrar också andra miljöproblem, exempelvis övergödningen och algbloomingen i Östersjön. Snabba klimatförändringar kan också vara mycket skadligt för biologisk mångfald. ◀

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för klimatet:

1. Storsatsa på järnväg och kollektivtrafik för att ge alternativ till lastbilar, flyg och bilar.

2. Bygg vindkraft, moderniserad vattenkraft, sol- och bioenergi.

3. Energisnåla gamla hyreshus och bygg nya energisnåla bostäder.

Ta hem dom svenska soldaterna från Afghanistan och inför sanktioner mot Israel. Det vill **Hans Linde** som är Vänsterpartiets utrikespolitiska talesperson.

En rättvis värld är möjlig

Vilken är V:s viktigaste utrikespolitiska fråga?
 – Vår viktigaste fråga är att omfördela makt och resurser från Nord till Syd så att alla människor får möjlighet att själva utforma sina liv. Att kunna få ett schysst arbete, den utbildning man vill ha och möjligheten att förverkliga sina drömmar är tyvärr en lyx för dom flesta. Klimatförändringarna och väpnade konflikter förstärker dessa orättvisor. Den största utmaningen idag är därför att utrota fattigdom och hungern i världen.

Vad tycker Vänsterpartiet om kriget i Afghanistan?

– Det har gått snart nio år sedan USA:s anfallskrig började och vi kan bara konstatera att kriget i grunden misslyckats med att skapa fred och demokrati. Det afghanska folket har utsatts för oerhörda lidanden. Vi måste byta strategi i Afghanistan och ersätta våra soldater med bistånd istället. Konflikts grundorsaker är ju fattigdom och hopplöshet.

Hur ställer sig Vänsterpartiet i Israel-Palestina-konflikten?

– Vi vill ha två stater där båda ländernas folk kan leva i fred och demokrati. Men då måste Israel upphöra med sin ockupation av Västbanken, Östra Jerusalem och Gazaremsan. Ska vi nå dit måste

”I grunden behöver vi skapa en ny världsordning.” *Hans Linde*

vi sätta press på Israel. Sverige måste avbryta allt militärt samarbete med Israel, kräva att EU:s handelsavtal med Israel hävs och att man inför sanktioner. Vi tar såklart avstånd från allt våld, oavsett om det utförs av israeler eller palestinier.

Vad tycker Vänsterpartiet om EU?

– Vänsterpartiet tillhörde Nej-sidan i folkomröstningen om svenskt medlemskap 1994.

Utvecklingen i EU har sen dess gått i en negativ riktning, mer makt har flyttats från svenska folket till Bryssel och den svenska arbetsmarknadsmodellen hotas genom den så kallade Lavaldomen. Men så länge Sverige är med i EU så kommer Vänsterpartiet att

avstånd från alla former av terror. Men vi kommer inte att kunna skapa säkerhet genom att offra dom mänskliga rättigheterna eller vår integritet. Det viktigaste vi kan göra för att bekämpa terrorism är att bekämpa fattigdom, arbetslöshet och klyftor.

Och hur bekämpar man fattigdom bäst?

– Det kommer krävas en lång rad förändringar. Rättvisa handelsregler, mer och bättre bistånd, avskrivning av skulder, minskad vapenhandel och kraftfulla åtgärder mot klimatförändringarna till exempel. I grunden behöver vi skapa en ny världsordning. ◀

Tre utrikespolitiska förslag:

- Ersätt dom svenska trupperna i Afghanistan med bistånd.
- Avbryt allt militärt samarbete med Israel.
- Satsa mer bistånd på att öka kvinnors rättigheter i världen.

På djurens sida

Kärnkraftens avskaffande och bättre djurskydd är två av Vänsterpartiets viktigaste miljöfrågor, berättar **Wiwi-Anne Johansson**.

Vilken är den viktigaste miljöfrågan för Vänsterpartiet, efter klimatfrågan?

– Kärnkraften är den absolut viktigaste frågan för många, många generationer framåt i tiden. Kärnkraften är en tickande bomb och vi ska inte lura oss själva att vi löser klimatfrågan genom att bygga in oss i mer kärnkraft. Kärnkraft som vi inte vet hur vi ska hantera. För hantera avfallet det kommer vi att behöva göra i 100 000 år.

Vad mer tycker Vänsterpartiet är viktigt på miljöområdet?

– Fåglar, insekter, fjärilar, vargar, mossor och lavar. Tillammans är dom exempel på biologisk mångfald som vi måste vara rädda om. Inte bara för att växter och djur är gulliga eller vackra. Dom gör oss helt enkelt tjänster, ekosystemtjänster, som vi själva måste utföra om inte den biologiska mångfalden bevaras. Det finns talande exempel från

bland annat Kina där det inte längre finns några bin kvar och för att få frukt i fruktträden måste invånarna själva hänga i träden och pollinera blommorna.

I vintras så tillät regeringen vargjakt för att "stävja inavel". Vad anser Vänsterpartiet om det?

– Att skjuta varg för att få in nytt blod är helt galet på en vargstam som inte når upp till vad man brukar kalla en gynnsam bevarandestatus. Miljöminister Andreas Carlgren sa för övrigt också att det var för att öka acceptansen för varg som jägarna fick skjuta den, vilket kanske är ett ännu märkligare argument för att döda ett utrotningshotat djur. Vi tycker det vore mycket bättre att öka möjligheten till skydds jakt för att skjuta just dom vargar som ställer till problem för tamdjur.

Vänsterpartiet vill ha en DjurO. Vad är det?

– DjurO skulle vara en djurombudsman på liknande vis som Barnombudsmannen. Vi är överens med Socialdemokraterna och Miljöpartiet om att inrätta en DjurO om vi vinner valet. Vi vill ha världens bästa djurskydd där det inte är tillåtet att till exempel kastrera grisar utan bedövning eller att tävla med hästar som inte är fullvuxna och som är utslitna när dom väl vuxit färdigt.

"Kärnkraften är en tickande bomb och vi ska inte lura oss själva att vi löser klimatfrågan genom att bygga in oss i mer kärnkraft."

Wiwi-Anne Johansson

Vad anser Vänsterpartiet om djurens rättsliga ställning i allmänhet i Sverige?

– Borgarna brukar säga att djur inte kan ha rättigheter eftersom dom inte har några skyldigheter. Det är ju befängt. Självklat har djur rätt att leva på det sätt som är naturligt för deras art. Så är det långt ifrån alltid idag. Men vi vill att det ska bli så och att kor till exempel ska ha självklar rätt att komma ut på sommarbete. Minkar, rävar och chinchillor ska inte leva i små trånga burar för att bli lyxiga pälsar. Att föda upp djur bara för pälsens skull vill vi sätta stopp för. ◀

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för en bättre miljö:

- ▶ Avveckla kärnkraften.
- ▶ Bättre skydd av den biologiska mångfalden.
- ▶ Världens bästa djurskydd.

Kultur

Kultur åt alla: Siv Holma om Vänsterpartiets ambitioner

Hur skulle kulturpolitiken ändras om Vänsterpartiet fick bestämma?

– Vi skulle ge mer resurser till kulturen och dessutom stifta en lag som slår fast att samhället har ett ansvar för kulturen. Vi tycker att kulturen är en lika viktig del av välfärden som vård och omsorg.

Kultur åt alla har länge varit ett av Vänsterpartiets mål. Hur når man dit?

– Fri entré på våra museer är ett sätt. Den nuvarande regeringen tog tyvärr bort det. Vi vill återinföra gratisentrén. Ett annat sätt att ge så många som möjligt tillgång till kultur är att se till att kulturen finns närvarande i skolan. Och att det blir lag på att alla kommuner måste ha kulturskola.

Kulturkonsumtion är ju någonting väldigt klassbundet,

medelklassen går på opera och arbetarklassen går på hårdrockskonsert. Vill Vänsterpartiet med sin kulturpolitik bryta upp dom här strukturerna?

– Ja, Vänsterpartiet vill bryta upp strukturerna genom att göra kulturen mer tillgänglig. När operan kommer ut i landet genom digital teknik så breddas publiken även klassmässigt. Och vi ska också ge stöd till hårdrockskonsert om det finns behov av det.

Vår nuvarande kulturminister har vid ett par tillfällen yttrat sig om konst hon ansett vara "dålig". Ska kulturpolitiker ta

ställning kring vad man tycker är bra eller dålig kultur?

– Nej, kulturpolitiker ska inte agera smakdomare. Principen "armlängds lucka" ska gälla mellan kulturpolitiken och kulturskarnas. Kulturpolitiken garanterar kvaliteten bäst när konsten står fri från påverkan från både staten och marknadskrafterna.

Varför är kultur viktigt?

– Dom konstnärliga uttrycken är inte i första hand en offentlig uppvisning utan en nödvändighet för människan. Utan musik, dans, litteratur, teater och bilder kan vi inte leva. ◀

"Kulturpolitiken garanterar kvaliteten bäst när konsten står fri från påverkan från både staten och marknadskrafterna."

Siv Holma

Tre kulturpolitiska förslag:

- ▶ Mer pengar till kulturen och stifta en kulturlag.
- ▶ Återstarta och utvidga den fria entrén på museer.
- ▶ Skapa digitala internetbibliotek för e-böcker, musik och filmer.

Rädda integriteten

Släpp fildelningen fri och skrota FRA-lagen. Det är två åtgärder som skulle stärka rätten att vara privat. Det tycker [Alice Åström](#), riksdagsledamot för Vänsterpartiet.

En av V:s viktigaste frågor i valet är "integritet". Vad betyder det?

– Integritet är allt det där som handlar om frihet från kontroll och övervakning. Vår integritet är idag hotad från många olika håll. Vänsterpartiet hävdar rätten att vara privat.

På vilket sätt är vår integritet hotad?

– Det man först tänker på är så klart internet och den absurda kontroll som hotar där men det finns många andra exempel. Ta exemplet att man i en kommun tvingas stänga en fritidsgård. Det leder till att det blir stökigt i centrum. Som ett brev på posten kommer kraven på att man ska sätta upp övervakningskameror. Det betyder i klartext att man bytt välfärd i form av en fritidsgård mot övervakning. Så kan vi ju inte ha det.

Fler exempel på att vår integritet är hotad?

– Ja, särskilt dom som söker jobb har fått se hur metoderna blivit grövre. Eftersom ingen kan

hindra dom idag, hittar mängder av chefer på egna regler om att den sökande måste ta med utdrag ur brottsregistret, från Försäkringskassan osv. Vänsterpartiet vill införa en samlad lag om integritetsskydd i arbetslivet.

Hur ser det ut på våra arbetsplatser?

– Övervakningen ökar hela tiden. Kassapersonal arbetar ständigt med kameror riktade mot sig. Personal som jobbar som telefonsäljare kontrolleras till och med när dom går på toaletten. Även i skolan ökar övervakningen. Istället för att ha rastvakter och vad det nu kan vara tror man att larmbågar och kameror ska öka säkerheten. Så är det så klart inte. Dom tekniska möjligheterna till kontroll är snart oändliga och därför gäller det att vara väldigt vaksam. När man använder fingeravtryck för att kontrollera att elever har betalat för skolmaten tycker jag man har gått för långt. Det där med rent mjöl i påsen är ett tokigt resonemang för jag tror

att man blir mer påverkad än man tror när man är övervakad, även om man har rent mjöl i påsen.

Det har ju varit mycket debatt om den s.k. FRA-lagen som riksdagen stiftade. Vad tycker Vänsterpartiet om den?

– FRA-lagen innebär att det är tillåtet att avlyssna all internettrafik som passerar landets gränser. Annars får avlyssning bara användas då det finns en konkret och allvarlig brottsmisstanke. Den här massavlyssningen är ett konkret steg på vägen mot ett övervakningssamhälle. Vänsterpartiet ville stoppa införandet av lagen

och musikindustrin har rätt att begära ut personlig information om människors internetanvändande. Den här lagen har redan lett till orimliga straff för vanliga fildelare.

Vad tycker Vänsterpartiet om fildelning?

– Fildelning för privat bruk ska vara lagligt. Vi är övertygade om att det gynnar kulturen. Vi vill hitta alternativa sätt att ersätta upphovsmännen. Ett förslag är att inrätta digitala bibliotek på internet där upphovsmannen får ersättning för varje låt eller film som lånas, precis som på ett vanligt bibliotek. ◀

”När man använder fingeravtryck för att kontrollera att elever har betalat för skolmaten tycker jag man har gått för långt.” *Alice Åström*

men lyckades inte med det. Vi och dom andra rödgröna partierna är nu överens om att riva upp lagen om vi vinner valet.

En annan lag som regeringen drivit igenom och som diskuterats mycket är den s.k. Ipred-lagen. Vad handlar den om?

– Ipredlagen innebär att film-

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för att stärka integriteten:

- ▶ Inför en lag om att dom svenska medborgarnas kommunikation ska vara hemlig.
- ▶ Släpp fildelningen fri.
- ▶ Riv upp FRA- och Ipredlagarna.

Bygg billiga bostäder åt unga

40 000 lägenheter per år vill Vänsterpartiet bygga för att minska bostadsbristen. Det säger **Egon Frid** som är partiets talesperson i bostadsfrågor.

Varför är det så svårt att få tag på bostad i Sveriges storstäder?

– För att bostadsminister Mats Odell förväntar sig att marknaden ska ordna bostäder åt alla. Det gör den ju inte. Det byggs knappt 6 000 hyreslägenheter per år i Sverige. Det är bara en bråkdel av vad som behövs. Marknaden vill inte bygga bostäder som den inte kan tjäna pengar på. Därför byggs det inga hyreslägenheter eftersom

det är mycket lönsammare att bygga bostadsrätter som går att sälja dyrt. Dessutom vill marknaden hålla nere produktionen av bostäder för att hålla uppe priserna så att det går att tjäna ännu mer pengar på att folk måste bo.

Vad får bostadsbristen för konsekvenser?

– Dom som drabbas hårdast av bostadsbristen är ungdomar. Enligt Hyresgästföreningen så är det över 200 000 unga som

saknar bostad idag. Många tvingas bo kvar hemma, tacka nej till jobb och utbildning eller pendla många timmar per dag. Eller så bor man i andra hand på en mycket osäker och oseriös andrahandsmarknad egentligen helt utan regler och skydd. I kombination med sociala problem leder bostadsbristen ofta till hemlöshet. Bostadsbristen påverkar också alla dom som har en bostad genom att hyrorna blir höga och bostadsrätterna och villorna blir dyrare.

Vad vill Vänsterpartiet göra för att minska bostadsbristen?

– Vi vill bygga 40 000 bostäder per år i Sverige och av dom ska minst hälften vara hyreslägenheter. Det här vill vi åstadkomma genom att ge ekonomiskt stöd till kommuner och privata bostadsföretag som vill bygga nya, billiga hyresrätter. Bostäder är nämligen inte som frukostfingrar som man helt kan lämna över till marknaden att tillverka. Bostad är en medborgerlig rättighet och något som samhället ska se till att alla har tillgång till.

Varför vill Vänsterpartiet framförallt bygga nya hyresrätter, vad är det för fel på bostadsrätter?

– Det är inget fel på bostadsrätter, men dom är dyra och alla har inte råd att köpa bostadsrätt. Felet idag är att man bygger färre och färre hyresrätter, jämfört med bostadsrätter. Dessutom har många hyresrätter ombildats till bostadsrätter, främst i Stockholm. Allt det här gör att det blir allt svårare att få tag på en hyresrätt. Behovet av hyreslägenheter är jättestort. Hyresrätter är viktigt för att få en rörlig arbetsmarknad, för att studenter ska ha någonstans att bo och för att ungdomar ska kunna flytta hemifrån. ◀

Vänsterpartiets tre viktigaste förslag för att komma till rätta med bostadsbristen:

- ▶ Statligt stöd till privata bostadsföretag och kommuner som vill bygga hyresrätter.
- ▶ Tag bort fastighetsskatten på hyresrätter och inför skatteneutralitet mellan upplåtelseformerna.
- ▶ Bygg med god men enklare standard för människor med vanliga inkomster, bort med lyxen i bostadsbyggandet.

Hbt-frågor

Bekämpa fördomarna: Marianne Berg om hbt-rättigheter

”Alla som vägrar att viga samkönade par ska givetvis bli av med sin rätt att viga.”

Marianne Berg

Vänsterpartiet är mycket engagerade i hbt-frågor. Vad betyder hbt?

– Ja du, alla dessa förkortningar... hbt står för homosexuella, bisexuella och transpersoner. Den förkortningen tror jag faktiskt många nuförtiden är bekanta med, vilket är glädjande.

Nuförtiden är det tillåtet för homosexuella par i Sverige att gifta sig och adoptera barn. Vad finns kvar att göra för hbt-personers rättigheter i Sverige?

– Visserligen får homosexuella gifta sig numera, men fortfarande går det att neka att viga samkönade. Det är helt bedrövligt att lagen lämnar det kryphålet. Alla som vägrar att viga samkönade par ska givetvis bli av med sin rätt att viga. Vi kan inte ha en lagstiftning som godtar diskriminering.

Är det viktigast att bekämpa fördomar bland människor eller se till att lagarna är rättvisa?

– Våra lagar är oftast bra men tillämpningen skevar mellan varven, så istället för att fördjupa oss för mycket i lagboken, tror jag att det är bättre att arbeta mot fördomar bland alla människor. Ett helt fördomsfritt samhälle kanske inte är realistiskt, men bättre än idag kan vi. Berg är till för att bestigas, inte bara gå runt!

Vänsterpartiet föreslår en juridisk benämning på ett tredje sorts kön, förutom man och kvinna. Förklara.

– Idag finns två kön i juridisk mening, kvinna och man, men det kan inte vara hugget i sten. Det finns människor i vårt samhälle som varken definierar sig som kvinna eller man. Ingen

jättstor skara människor, men det spelar ju ingen roll. Många säger att det är helknäppt med ett tredje kön, men det håller jag verkligen inte med om, ett tredje kön finns t.ex. redan i både Sydafrika och Thailand. Om det blir verklighet så måste vi bestämma hur det tredje könet ska benämnas.

En del har föreslagit ”hen”, det gillar jag! Hon, hen och han! ◀

Tre viktiga hbt-frågor:

- ▶ Motverka hatbrott och diskriminering.
- ▶ Få med hbt-kunskap i läroböcker och läroplaner.
- ▶ Hbt-utbilda personal inom rättsväsendet, sjukvården, skolan etc.

Fler och bättre jobb

Josefin Brink är Vänsterpartiets arbetsmarknads- politiska talesperson. Hon vill bland annat stärka rätten till heltidsjobb och förbjuda företag att avskeda anställda för att istället hyra in personal.

Vilken är den viktigaste arbetsmarknadsfrågan för Vänsterpartiet?

– Nummer ett är att få ner arbetslösheten. Och det viktigaste för att lyckas med det är att investera i sådant som ger fler jobb, till exempel bostadsbyggande, vård, omsorg och grön omställning. Det behövs också en bättre arbetsmarknadspolitik, som ger fler människor utbildning, anställningsstöd och andra insatser som leder till jobb. Men lika viktigt för oss är hur människor har det i arbetslivet. Därför vill vi också satsa på bättre arbetsmiljö, anställningstrygghet och på att motarbeta diskriminering och utslagning i arbetslivet. Vårt mål är ett arbetsliv där alla får plats och där de anställda har större möjligheter att påverka sin arbetssituation och utvecklas istället för att slitas ut.

Vänsterpartiet vill stärka rätten till heltidsarbete. Varför är det så viktigt?

– Att tvingas jobba deltid fast man vill och kan jobba heltid är

en låginkomstfälla. Man kanske har ett jobb som man verkligen gillar och vill fortsätta med, men jobbar för få timmar för att kunna klara sig på sin lön. Deltid är van-

demokraterna och Miljöpartiet om en storsatsning på heltider i kommuner och landsting, kallad heltidsmiljarden. Vi hoppas att det ska leda till att alla som vill

jobba deltid. Tvärtom handlar det om att ett heltidsarbete ska omfatta färre timmar än idag, men utan att man tvingas gå ner i månadslön. Så gick det till när vi minskade från 48 till 40 timmars vecka, och så vill vi att en framtida arbetstidsförkortning ska gå till. Målet är 30 timmar i veckan, eller 6 timmar om dagen. Men det kommer att ta tid, så det måste ske stegvis.

Det senaste året har det blivit stor uppmärksamhet kring fall där arbetsgivare sagt upp sina anställda för att ersätta dem med inhyrd personal från bemanningsföretag. Vad tycker Vänsterpartiet om det?

– Så ska det inte få gå till. Hela poängen med Lagen om anställningsskydd är ju att arbetsgivare inte ska kunna hota anställda med att byta ut dem mot andra hur som helst. Men det är tyvärr så inhyrning ofta används idag och det ska inte vara tillåtet. Inhyrning ska användas för att komplettera personalstyrkan vid arbetstoppar, inte för att göra sig av med anställda.

”Det är så orättvist att man knappt tror att det är sant. Men det är faktiskt så den borgerliga politiken ser ut. Den straffar dom som har det svårast och gynnar dom som har det bäst.” *Josefin Brink*

ligast i kvinnodominerade yrken. Stärkt rätt till heltid är därför en viktig jämställdhetsfråga. Vi vill stärka rätten till heltid i Lagen om anställningsskydd, LAS. Dessutom är vi överens med Social-

jobba heltid i till exempel vård och omsorg ska få det.

Men Vänsterpartiet vill väl ha kortare arbetstid – inte längre?

– Jo, men arbetstidsförkortning är inte detsamma som att fler ska

Josefin Brink vill att alla som vill ska få jobba heltid

Den borgerliga regeringen har gjort stora förändringar av a-kassan. Vilka då?

– Först och främst har det blivit mycket dyrare för många att vara med i a-kassan. Det har också blivit svårare att få ersättning och dessutom har ersättningen blivit lägre. Försämringarna av a-kassan drabbar ju främst de arbetslösa som får det väldigt tufft ekonomiskt. Men syftet med det regeringen gjort är mer långtgående än så; de vill sänka lönerna.

Hur då?

– Jo, a-kasseersättningen fungerar i praktiken som en lägsta gräns för vilka löner vi kan tvingas arbeta för. Sänker man ersätt-

ningen så sänker man därmed också lönerna på sikt. Det är vad regeringen är ute efter. Därför har de också gjort om a-kasseavgiften så att den blir högre ju högre arbetslöshet man har i sitt yrke. Idag är det fem gånger så dyrt att vara med i a-kassan för en hotellstäderska som för en civilingenjör. Syftet med det är att hotellstäderskorna ska ”ta ansvar” för den höga arbetslösheten i sin bransch genom att sänka sina lönekrav. De mest utsatta, som dessutom redan har väldigt låg lön, ska alltså betala mer och dessutom sänka sina löner, medan de som tjänar bra och sitter trygga på sina jobb ska betala mindre. Det är så orättvist att man knappt tror att det är sant. Men

det är faktiskt så den borgerliga politiken ser ut. Den straffar dom som har det svårast och gynnar dom som har det bäst.

Hur vill Vänsterpartiet att det ska vara istället?

– Vi vill ha en solidarisk arbetslöshetsförsäkring, som alla har råd att vara med i. Vi vill sänka medlemsavgiften i a-kassan till max 80 kronor i månaden – oavsett vad man jobbar med. Och så vill vi höja ersättningen så att fler verkligen får ut 80% av sin tidigare lön när de blir arbetslösa. Det skapar trygghet för alla som jobbar och förhindrar att de som drabbas av arbetslöshet hamnar i ekonomisk misär. <

3

Vänsterpartiets tre viktigaste arbetsmarknads-politiska förslag:

1. Stärk rätten till fasta jobb på heltid.
2. Förbud mot att säga upp anställda och ersätta dem med inhyrda från bemanningsföretag.
3. En ny, bättre arbetslöshetsförsäkring som ger verklig trygghet.

Producerad av Vänsterpartiets informationsavdelning 2010

Porträttfotografier: Gabriel Liljevall och Mathias Leveborn.

Vänsterpartiet

Box 126 60

112 93 Stockholm

08-786 45 10

direkt@vansterpartiet.se

www.vansterpartiet.se

Håll ihop

En del av oss behöver barnomsorg. Andra behöver färdtjänst, tandvård eller hemspråksundervisning.

Några av oss kanske inte behöver någonting, just nu. Men om du blir sjuk eller arbetslös, eller om någon i din familj kräver mer stöd än du kan ge, då ska det finnas hjälp.

Därför vill vi bygga världens bästa välfärd, utan privata vinster.

Vänsterpartiet